

KURENDA SZKOLNA

za miesiąc Luty 1864. r.

N° 2.

L. 2573

ex 1863.

Podaje się niniejszém do wiadomości, iż posada kapelana przy kościele i katechety przy szkole głównej panięńskiej u św. Andrzeja w Krakowie JX. Marcelemu Chmielewskiemu została udzieloną.

Z Konsystorza Jlnego Dyjec. Krak.

Kraków, dnia 10. Grudnia 1863.

L. 76

Gdy posada nauczyciela szkołą główną męzką u św. Barbary zarządzającego, dekretem W. c. k. Komisji Namiestniczój z dnia 22. Stycznia b. r. do L. 289. P. Franciszkowi Eberhardowi nauczycielowi teje szkoły została udzieloną, obwieszcza się niniejszém konkurs na posadę nauczycielską przy teje szkole przez rzezonego p. Eberharda dotąd piastowaną.

Podania kandydatów na tę posadę wyposażoną pensya 420 złr. w. a. rocznie, mogą być nadsyłane do Konsystorza tutejszego aż do dnia 31. Marca b. r. włącznie.

Z Konsystorza Jlnego Dyjec Krak.

Kraków, dnia 26. Stycznia 1863.

L. 83.

S.

Posadę nauczyciela szkołą główną męzką trzecią w Krakowie zawiadującego, udzieliła W. c. k. Komisya Namiestnicza dekretem z dnia 20. Stycznia b. r. do L. 31996. P. Stanisławowi Kopaczowi dotychczasowemu nauczycielowi szkoły głównej męskiej u św. Barbary.

Tym sposobem została opróżnioną przy szkole u św. Barbary posada nauczycielska płacą roczną 367 złr. 50 c. w. a. wyposażona, na którą się niniejszem konkurs obwieszcza.

Podania o udzielenie téj posady przyjmować będzie Konsystorz do dnia 31. Marca b. r. włącznie.

Z Konsystorza Jlngo Dyjec. Krak.

Kraków, dnia 27. Stycznia 1864 r.

L. 117

S.

Decretem W. c. k. Komisji Namiestniczej z dnia 3. Lutego b. r. do L. 1270. otrzymał tymczasowy nauczyciel szkółki trywialnej w Rudawie: P. Piotr Liptak nominacją na stałego nauczyciela przy téjże szkole

Z Konsystorza Jlngo Dyjec. Krak.

Kraków, dnia 1. Stycznia 1863.

L. 123.

S.

Wzywa się Dozory Szkolne na podstawie przepisów w téj mierze obowiązujących (§. 165 politycznego szkół urzędzenia) o odebranie rewersów przysięgi od tych wszystkich nauczycieli, którzy w roku 1863. i w roku bieżącym stałe nominacje na posady nauczycielskie otrzymali.

Z Konsystorza Jlngo Dyjec. Krak.

Kraków, dnia 10. Lutego 1863.

Nauczyciel szkółki trywialnej w Czernichowie Walenty Skowroński umarł nagłą śmiercią na dniu 14. Lutego 1864. Duszę jego poleca się modłom kolegów.

Z Konsystorza Jlngo Dyjec. Krak.

Kraków, dnia 4. Stycznia 1863.

L. 156

S.

Na posadę nauczyciela przy szkółce trywialnej w Czernichowie, patronatu rządowego, której uposażenie stanowi kwota pieniężna w ilości 137 Złr. 50 c. w. a. rocznie i prawo użytkowania dwóch morgów gruntu obwieszcza się niniejszem konkurs z oznajmieniem, iż termin ostateczny na wniesienie podań ukończy się z ostatnim Kwietnia 1864.

Z Konsystorza Jlngo Dyjec Krak.

Kraków, dnia 20. Lutego 1863.

L. 167

S.

Drugi numer kurendy szkolnej z r. 1864. przez Najprzewielebniejszy Konsystorz Dyecezyi Tarnowskiej wydawanej, zawiera w sobie następujące obwieszczenia konkursowe.

„L. 92. Przy szkole tywialnej w Białce obwodu Sandeckiego, jest posada nauczyciela i organisty patronatu prywatnego z roczną płacą 221. Złr. 78. centów w. a. do obsadzenia, w skutek czego rozpisuje się konkurs z terminem do 20go Marca 1864.“

„L. 212. W celu obsadzenia posady nauczycielki robót ręcznych przy szkole trywialnej w Tuchowie, obwodu Tarnowskiego, patronatu prywatnego, do której przywiązana jest roczna remuneracya w ilości 42 złr. w. a. rozpisuje się konkurs z terminem do 10. Marca 1864.“

Ubiegający się o nie, mają swoje należycie sporządzone podania, nieprzekraczając istniejących stęplowych przepisów zwykłą drogą Biskupiemu Konsystorzowi przedłożyć. Tarnów dnia 30. Stycznia i 4. Lutego 1864.

Podając te obwieszczenia do wiadomości nadmieniam Konsystorz tu-tejszy ze swęj strony, iż się kandydatom do Dyjecezyi Krakowskiej należącym zostawia wolność ubiegania się o posady w sąsiedniej Dyjecezyi Tarnowskiej opróżnione, byle się do istniejących w tęg mierze przepisów stósowali i w terminie oznaczonym podania swoje tutaj wnosili.

Z Konsystorza Jlngo. Dyjec. Krak.

Kraków dnia 14. Lutego 1864.

L. 29

S.

Pana Nowińskiego wysłużonego profesora przy Instytucie technicznym uwolniono na własną prośbę od obowiązków przy Komisji do rewizyi książek polskich dla szkół ludowych, a na jego miejsce zamianowano członkiem tęgże Komisji pana Wilhelma Gąsiorowskiego, zastępcę profesora przy e. k. tutejszym Instytucie technicznym.

Z Konsystorza Jlngo. Dyje. Krak.

Kraków dnia 22. Lutego 1864.

L. 181

S.

Znajomość przepisów dotyczących kursów pedagogicznych nie będzie bez pożytku a interesu tak dla kandydatów do zawodu nauczycielskiego się sposobiających, jak dla nauczycieli. Dla tęg tęg rozpozczynamy przedruk: *głównych zarysów przy urzędzdnium w Galicyi kursów pedagogicznych*, które b. Ministerstwo wyznań i Oświecenia pod dnieniem 13tym Września 1855. do L. 19143, wydało.

A. Przepisy ogólne.

- §. 1. Kurs pedagogiczny trwać będzie właściwie dwa lata. Gdyby się atoli brak nauczycieli uczuć dawał, zezwala się także wyjątkowo, na otwarcie jednorocznego kursu, wszelako tylko na tak długo, dokąd się temuż brakowi nie zapobiegnie. Jeśliby zaś obok już istniejącego dwuletniego kursu nie było można urządzić osobnego jednorocznego w tem samym miejscu, natenczas mogą kandydaci kursu dwuletniego po ukończeniu pierwszego roku uzyskać kwalifikacją na nauczycieli, jeżeli wymogom dla kursu jednorocznego przepisany zadosyć uczynić są w stanie.
- §. 2. Będzie zadaniem dwuletniego kursu pedagogicznego usposobić kandydatów na nauczycieli szkół głównych i takich parafialnych które co do zakresu i planu naukowego z pierwszymi na równi zostają.
- §. 3. Wyjątkowo zaprowadzony jednoroczny kurs pedagogiczny usposobi kandydatów na nauczycieli tych szkół, które §. 2. nie są objęte.
- §. 4. Z kursu pedagogicznego winni kandydaci wynieść dokładną znajomość przedmiotów przepisanych na te szkoły, dla których się kwalifikują, według tego mianowicie, czy się sposobią na nauczycieli szkół w §. 2. czy w §. 3. wymienionych, dalej obznaczyć winni z zarządem i karnością szkolną o ile takowa do zakresu nauczyciela należy. Równie nieodzowną jest rzeczą ażeby sobie przyswoili dobrą metodę nauczania, której nietylko z wykładów nauczycieli nabywać mają, lecz także z ćwiczeń samodzielnych. Nareszcie należy kandydatom wpajać religijno-moralne zasady.

Trzeba téż zwracać uwagę kandydatów na przepisaną stopniowość nauki w szkołach ludowych, na rozkład całego materiału naukowego i na tok nauczania w miarę tego, czy się szkoła jakaś w dwóch, trzech, czterech lub więcej izbach mieści, a przeto z kilku oddziałów się składa. Niemniej zaznajomić się winni kandydaci z temi rozporządzeniami objętymi polityczną ustawą szkolną i z innemi przepisami szkolnemi,

które nieodzownie musi wiedzieć nauczyciel chcący obowiązkom swoim odpowiedzieć w charakterze nauczyciela szkołą zarządzającego.

Nadto zachęcać wypada kandydatów do skrzętnego zbierania wiadomości potrzebnych w zawodzie nauczycielskim nie tylko na wykładach szkolnych lecz przy każdej sposobności.

B. Warunki przyjęcia.

§. 5. Kandydaci chcący uzyskać przyjęcie na kurs pedagogiczny, obowiązani są:

- a) wylegitymować się świadectwem uzyskanym po ukończeniu niższo - realnej szkoły, lub czterech klas gimnazjalnych z dobrym postępem;
- b) posiadać wiek prawem określony, mianowicie 16. lat skończonych, jeśli na dwuletni; a 17. lat jeśli na jednoroczny kurs zamierzają;
- c) okazać świadectwo moralności;
- d) świadectwo zdrowia i fizycznej udolności do zawodu nauczycielskiego; nakoniec
- e) posiadać wstępne wiadomości muzyki, mianowicie śpiewu i gry na organach, co się przedewszystkiem tych kandydatów dotyczy, którzy zamierzają pełnić obowiązki nauczycielskie przy szkołach należących do parafii obr. łac. a zostających w bliskim stosunku z kościołami tegoż obrządku.

Uwaga I.

Rządowi krajowemu przysłuża w pewnych wypadkach prawo uwalniania kandydatów od wymagań pod pozycją a) wskazanych.

Uwaga II.

W razach zasługujących na szczególne uwzględnienie może Konsystorz właściwy na przedstawienie dyrektora kursu pedagogicznego uwolnić kandydata od wymogów pod pozycją e) wytkniętych.

Uwaga III.

Kandydatów akatolickiego wyznania nie obowiązuje warunek pod lit. e. wymieniony; wszelako muszą się wykazać, od kogo

i w jaki sposób naukę religii swego wyznania, czy to już pobierali, czyli dopiero podczas uczęszczania na kurs pedagogiczny pobierać będą.

C. Przedmioty naukowe.

§. 6. Mając wzgląd na to co się w poprzedzających §§. 2. i 3. rzekło; zarządza się wykład następujących przedmiotów naukowych na kursie pedagogicznym:

- a) nauki religii w połączeniu z historią świętą;
- b) nauki pedagogii i dydaktyki;
- c) nauki języków, to jest: czytania, części gramatycznej i stylistycznej;
- d) nauki rachunków;
- e) nauki pisania;
- f) nauki rysunków;
- g) nauki śpiewu i gry na organach.

Uwaga I.

Kandydaci wyznania niekatolickiego nie są obowiązani do uczęszczania na wykłady nauki religii, śpiewu i gry na organach. Wszakże wolno im będzie uczestniczyć w wykładzie jeśli sami zechcą.

Uwaga II.

Nauka rysunków nie jest przedmiotem ściśle obowiązującym dla tych kandydatów, którzy albo na kurs jednoroczny uczęszczają, albowi też w sposób §. 1. określony już z końcem pierwszego roku o kwalifikacyą nauczycielską kusić się zamysłają. Dlatego też godziny na wykład tego przedmiotu tygodniowo oznaczone, w drugim kursie pierwszego roku użyte być winny w myśl §. 17 do praktycznego wykształcenia młodzieży.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Podaje się niniejszém do wiadomości rozporządzenie W. c. k. Komisji Namistniczój pod dniem 18 Lutego b. r. do L. 3471. Konsystorzowi tutejszemu nadesłane:

„Das hohe Staats - Ministerium fand mit Erlaß vom 31. Jänner l. J. J. 13973 aus Anlaß eines speziellen Falles anzuordnen, daß Lehrindividuen, welche freiwillig dem Schuldienste entsagt und andere mit dem Lehrfache in keiner nahen Verbindung Dienstes - Berrichtungen übernommen haben, über ihr Ansuchen nur unter folgenden Bedingungen wieder als Lehrer oder Unterlehrer an Volksschulen angestellt werden können.

- a) wenn ihrer Anstellung beim Schulfache kein aus ihrem letzten Dienstesverhältnisse entspringendes Hinderniß entgegen steht:
  - b) wenn sie durch glaubwürdige Zeugnisse nachweisen, daß sie sich seit der Zeit, wo sie den Schuldienst verließen, sowohl in religiös - sittlicher, als politischer Beziehung untadelhaft verhalten haben und
  - c) wenn sie sich falls sie bereits über drei Jahre dem Schulwesen fern standen, einer neuen Lehrbefähigungsprüfung an einer von der k. k. Statthalterei - Commission zu bestimmenden Lehrerbildungsanstalt mit gutem Erfolge unterziehen, welche Prüfung auch bei einer kürzeren Unterbrechung des Schuldienstes in dem Falle gefordert werden kann, wenn ein begründetes Bedenken gegen die Lehrbefähigung eines Bewerbes obwalten sollte.
- Dies wird dem Hochwürdigem bischöflichen Consistorium zur gefälligen Darnachachtung mitgetheilt.

D. u. s.

(Przekład polski danym będzie w następującym numerze.)

ANTONI

Biskup Amantunt i Wik. Apost. Krak.

X. Paweł Russek

Kancelerz.